

Список використаних джерел

1. Веселовська В.І. Український театральний авангард. Київ: Видавництво «Фенікс», 2010, - 365с.
2. Український театр: від кози до постдрами. веб-сайт. URL: https://www.youtube.com/playlist?list=PLtj25ZLjRgOu_fyjBxa1nnr1YDIkzI9Ym.
3. Тобілевич Софія «Корифеї українського театру». Центр учбової літератури, 2020, - 540с.

Катерина Зубкова,
Тернопільський національний
педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Науковий керівник: доц. Марія Наливайко

ОНІМИ В РОМАНІ МАРТИНА ЯКУБА «МЕРТВІ МОДЕЛІ»

Художня ономастика сьогодні потребує нових ідей, нетрадиційних поглядів, думок та аргументів до них. На допомогу авторові при доборі власних імен у художньому творі приходять широкий ономастичний репертуар мови, а за потреби можна створювати й власні авторські оніми. Тож усе більшої популярності серед дослідників набуває вивчення власних імен у художньому творі.

Об'єктом дослідження є роман Мартина Якуба «Мертві моделі». На перших сторінках твору автор знайомить нас із героєм роману. Ім'я головного персонажа зустрічається у тексті 58 разів у різних формах кличного відмінку: Максе, Максиме, Максиме Батьковичу, Максиме Станіславовичу, Максиме Гедзь. Також у чоловіка є позивний «Сепар», яке йому дали у взводі бо був він родом з Луганської області.

Прізвище Гедзь є питомо українське, може бути козацького походження.

Соціологічну функцію в тексті виконують складні антропоніми, які складаються з імені та імені по батькові. Такі антропоніми вказують на поважний вік героя твору: «- *Ніна Іванівна* – мама Рити... та ви це й так уже знаєте» [2, С. 71], «Я народила Риту, коли мені було сорок два» [2, С.75]; « - Алло, Максиме, - заторохкотів старечий голос *Ілони Олександрівни*. Саме її мені так бракувало (це пані у якої Гедзь орендував квартиру)» [2, С. 29]. директор агенції, - сказала вона» [2, С. 126].

У Максима є прізвисько, яке йому дала Дарина: « - не так швидко, *Коломбо*, - тріумфально мовила Даша» [2, С. 146]. Це відсилка на «Коломбо» — американський детективний телесеріал про лейтенанта поліції Лос-Анджелеса, детектива у справах убивств.

В одному із розділів Максим називає свою племінницю Ватсон, бо вона допомагає йому з розслідуванням: « - Що там, *Ватсон?* – спитав я. – Сам ти *Ватсон!* – рикнула вона. – Дивись- Даша показала мені екран. – Ось бачиш, фотки з нічного клубу. Усі додані чотирнадцятого травня. А тепер вуаля – наступна фотографія, зроблена вже п'ятнадцятого» [2, С. 63].

Цікавими персонажами, які є тільки у декількох розділах є Вася і Русік. Це «два здорові бугаї, охоронці...», що працюють у нічному клубі [2, С. 12]. Їхні імена це скорочення від Василь та Руслан. Серед власних назв виокремлюємо прецедентні оніми. Серед них – імена реальних літературних діячів, це поети та письменники: « Я загнув краєчок сто двадцять п'ятої сторінки книжки *Керрі Брауна*» [2, С. 26], «Уявляєш, автор, *Сергій Комберняков*, напросився до мене в друзі у фейсбуці, а потім десь тиждень вмовляв прочитати книжку [30, с. 60], імена кіноакторів, актрис: «Воно було вдягнене, як *Томас Андерс* з дискотеки 80-х...» [2, С. 15], « Він почав по черзі називати зображених на портретах людей, тицяючи в них пальцем: - *Анджеліна Джолі, Мерил Стрип, Пенелопа Крус*, а це – *Джулія Робертс*» [2, С.112], « Бляха, тобі треба було стати комедіантом, а не ментом, *Джим Керрі* відпочиває» [2, С. 132].

Отже, до ядра ономастикону творів М. Якуба відносяться реальні антропоніми, які є не тільки називним, важливим образотворчим інструментом, але і семантичним засобом в лексичному інструментарії автора.

Топоніми у романі «Мертві моделі» допомагають нам зорієнтуватися в місцевості, де відбуваються події твору. Ми бачимо той світ, у якому перебуває головний персонаж.

Серед топонімів, уживаних у творі М. Якуба «Мертві моделі», виділимо наступні групи: хороніми, астіоніми, ойконіми, гідроніми, ороніми, урбаноніми.

Одним із голоних астіонімів у творі є Київ, оскільки тут відбуваються майже усі ключові події: «У Києві я вже майже рік», « Я й Києва майже особливо не знаю, бо постійно доводилось працювати, або шукати роботу» [2, С. 25], «Київ – не місто, а грандіозний будівельний майданчик» [2, С. 57], « У Києві затори часто виникають несподівано» [2, С. 142].

Велику кількість у творі займають саме годоніми – назви лінійних об'єктів в місті, селі, в тому числі бульвару, проспекту, вулиці, провулка, проїзду, мосту [1, С. 73], а саме вулиці названі в честь видатних осіб: «Хоч була вже майже північ, припаркованих на вузькій вулиці *Леонтовича* автомобілів не меншало...» [2, С.15].

Міські хороніми – різновид хороніма адміністративного, вид урбаноніма, власна назва частини території міста, в тому числі району, кварталу [1, С. 188].

У творі представлені назви ресторанів та барів: «Вони приїхали в «Авалон» десь о дев'ятій і за три години вже встигли добряче накидатися...» [2, С. 11], «Ви знаєте ресторан «Августин» ...?» [2, С. 31], «З усіх кафе на Печерську я бував лише в їдальні «Два гуся», куди інколи ходив обідати» [2, С. 31]. «Ми приїхали у суши-ресторан «Євразія»» [2, С. 59],

Отже, вивчення ономастичних одиниць у художньому творі розширює історичний контекст авторського слова.

Список використаної літератури

1. Бучко Д. Словник української ономастичної термінології. Харків, Ранок-НТ, 2012. 256 с.
2. Якуб М. Мертві моделі. Київ : Смолоскип, 2019. 240 с.